Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001589

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дуб Софія Іванівна
2. Sofiia Dub

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 20-06-2025

Спеціальність за освітою: Економіка підприємства

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8828

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81.12

Тема дисертації:

1. ПРОЦЕСНИЙ ПІДХІД ДО ЗМІН НА НАФТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ

2. PROCESS-ORIENTED APPROACH TO CHANGE IN OIL TRANSPORTATION ENTERPRISES UNDER THE CONDITIONS OF A CIRCULAR ECONOMY

Реферат:

1. Розвиток підприємств енергетичного сектору, до якого належать нафтотранспортні, на сучасному етапі орієнтований на використання таких організаційно-економічних інструментів, які уможливлюють досягнення балансу тріади сталого розвитку – економічних інтересів – соціальної стійкості – екологічної системи. Застосування процесного підходу як механізму управління змінами на нафтотранспортних підприємствах дозволяє системно і ефективно проводити реформування бізнес-процесів магістрального

транспортування нафти, змінюючи архітектоніку мережі, вносячи інноваційні рішення, формуючи тактичні та стратегічні переваги, впливаючи таким чином на розвиток як галузі, так і національної економіки. В дисертації поглиблені теоретико-методичні положення та науково-практичні рекомендації щодо формування процесного підходу до змін на нафтотранспортних підприємствах в умовах циркулярної економіки. За результатами проведеного дослідження в першому розділі були розглянуті теоретичні та методичні основи управління змінами крізь призму визначення їх ролі в розвитку суб'єктів господарювання. Запропоновано методику формування критеріїв та субкритеріїв оцінювання схильності підприємств до управління змінами, що дозволила сформувати етапологію розвитку циркулярної економіки в контексті впливу на процес управління змінами. Розглянуто еволюцію терміну «управління змінами», його визначення в науковій літературі та основні підходи до трансформаційних процесів у бізнесі. Шляхом теоретичного обгрунтування дефініції «управління змінами» на основі дискретного підходу до її складових запропоновано управління змінами трактувати як певну послідовність безперервних процесів, що сприяють забезпеченню ефективного функціонування, структуруванню внутрішнього середовища та адаптації суб'єктів господарювання до умов зовнішнього середовища з метою забезпечення конкурентоспроможності на ринку, що дозволяє враховувати глобалізаційні, військово-політичні та цифровізаційні чинники і опиратися на досвід накопичення інноваційних змін в нафтотранспортній галузі. Розвинуто наукові засади щодо процесного підходу до управління змінами, включаючи основні моделі та стратегії впровадження, зокрема моделі Левіна, Коттера та ADKAR, а також методологію оцінки готовності до організаційних змін. Акцентовано увагу на функції циркулярної економіки як стратегічного напрямку змін на корпоративному рівні та її фундаментальним принципам переробки, повторного використання ресурсів і впровадження екологічно чистих технологій. Представлено концептуальну основу для їх адаптації до сучасного корпоративного середовища та окреслено основні елементи, які сприяють або перешкоджають ефективному управлінню змінами. Багатофакторний аналіз дослідження дозволив стверджувати необхідність застосування процесного підходу до управління змінами на підприємствах різних галузей. Запропоновано зміни в існуючих методичних підходах до системи оцінювання схильності підприємств щодо управління змінами шляхом оцінювання готовності до змін, як результату взаємодії між трьома компонентами: мотивацією (тобто стимулами і стримуючими факторами, які сприяють бажаності інновації), загальною спроможністю (тобто умовами, пов'язаними з тим, наскільки добре функціонує організація) і специфічною для інновацій спроможністю (тобто умовами, необхідними для впровадження конкретної інновації). Це дозволило сформувати перелік чітких критеріїв та субкритеріїв оцінки готовності організацій до змін, що поділені на такі категорії, як стиль управління, відкритість менеджменту компанії до комунікацій, до ноу-хау та рівень цифровізації. Запропоновано кількісні і якісні критерії їх визначення. Розглянуто історичні тенденції розвитку циркулярної економіки та їхній вплив на управління змінами; фундаментальні принципи циркулярної економіки; теорії про циклічну екологічну систему до сучасних багаторівневих моделей циркулярної економіки (3R, 6R та 10R), що дозволило аргументувати зростання циркулярних принципів у світовій економіці. Сформований науково-практичний підхід етапізації процесу переходу до циркулярної економічної моделі, що базується на основі систематизації наукових гіпотез щодо концепції циркулярної економіки 10R, та який використовує поєднання етіології розвитку циркулярної економіки зі стійкістю підприємств нафтогазового комплексу, завдяки чому є передумовою підвищення їх організаційної ефективності та сталого розвитку. Оскільки від ефективності імплементації принципів циркулярності безпосередньо залежить сталий розвиток загалом, проведено дослідження структурних одиниць НАК «Нафтогаз України», зокрема АТ «Укртранснафта». Всі теоретико-методичні викладки наукових методів визначення циркулярної економіки та її стратегічного потенціалу поєднанні з практичним використанням циркулярних концепцій в енергетичному та промисловому секторах. В другому розділі дисертації здійснено оцінювання варіативності змін на нафтотранспортних підприємствах, при цьому враховано особливості моніторингу їх бізнес-процесів.

2. The development of enterprises in the energy sector, including oil transportation enterprises, is currently focused on utilizing organizational and economic tools that enable the balance of the sustainable development

triad—economic interests, social stability, and ecological systems. The application of a process-based approach as a mechanism for change management in oil transportation enterprises allows for systemic and effective reform of business processes in the main oil transportation network. This involves restructuring the network architecture, introducing innovative solutions, and forming tactical and strategic advantages, thereby influencing the development of both the sector and the national economy. The dissertation deepens the theoretical and methodological foundations and provides scientific and practical recommendations for the formation of a process-based approach to change management in oil transportation enterprises under the conditions of a circular economy. Based on the results of the research, the first chapter examined the theoretical and methodological bases of change management through the lens of their role in the development of business entities. A method for formulating criteria and subcriteria for assessing enterprises' propensity for change management was proposed, which enabled the formation of a step-by-step model of circular economy development in the context of its influence on the change management process. The evolution of the term "change management," its definitions in the scientific literature, and key approaches to business transformation processes were analyzed. Through theoretical substantiation of the definition of "change management" using a discrete approach to its components, change management is interpreted as a sequence of continuous processes that ensure efficient functioning, structuring of the internal environment, and adaptation of business entities to external conditions. This interpretation supports competitiveness in the market and considers globalization, geopolitical, and digitalization factors, while leveraging accumulated experience of innovative changes in the oil transportation industry. The scientific foundations of the process-based approach to change management have been expanded, including models and strategies for implementation, such as those of Lewin, Kotter, and ADKAR, along with methodologies for assessing organizational readiness for change. The strategic function of the circular economy as a driver of corporate-level change is emphasized, particularly its core principles of recycling, resource reuse, and implementation of environmentally clean technologies. A conceptual basis for adapting these models to the modern corporate environment is presented, highlighting key elements that facilitate or hinder effective change management. A multifactor analysis of the research supports the need for a process-based approach to change management across various industries. Amendments to existing methodological approaches for evaluating enterprise change management readiness were proposed, based on the interaction of three components: motivation (incentives and deterrents promoting innovation adoption), general capacity (organizational operational capability), and innovation-specific capacity (requirements for implementing specific innovations). This led to the formation of clear criteria and subcriteria for assessing organizational readiness for change, categorized by management style, openness to communication and innovation, and digitalization level. Both quantitative and qualitative indicators were proposed. Historical trends in the development of the circular economy and their impact on change management were analyzed; fundamental principles of circular economy and theoretical models ranging from cyclical ecological systems to modern multi-level frameworks (3R, 6R, and 10R) were explored, supporting the argument for the growing significance of circular principles in the global economy. A scientific-practical approach was developed to stage the transition to a circular economic model, based on the systematization of scientific hypotheses related to the 10R concept and linking circular economy development with the resilience of oil and gas enterprises. This approach serves as a foundation for enhancing organizational efficiency and sustainable development. Since the effectiveness of circular principles' implementation directly impacts sustainability, an analysis was conducted of the structural units of Naftogaz of Ukraine, particularly JSC Ukrtransnafta. All theoretical and methodological findings on defining the strategic potential of the circular economy were integrated with practical applications in the energy and industrial sectors. In the second chapter, the variability of changes in oil transportation enterprises was evaluated, considering the specificities of monitoring their business processes in a circular economy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного,

людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1) Дуб, С. І. (2024). Інформаційне забезпечення процесів декарбонізації шляхом імплементації міжнародних стандартів. І.Г. Фадєєва, & Л.Т. Гораль (Ред.) Фінансові аспекти декарбонізації в контексті трансформації нафтогазової галузі. Колективна монографія (с. 88–116). Івано-Франківськ: ІФНТУНГ.
- 2) Horal, L., Onyshchenko, S., Korniyenko, A., Dub, S., Yermak, H., & Hryniv, P. (2024). Ways in Which TQM, SCM Methods, and Operational Prowess Affect Company Performance. AI in Business: Opportunities and Limitations. Studies in Systems, Decision and Control, 515, 405-413. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978– 3– 031– 48479– 7_34 https://surl.li/ljilqt
- 3) Horal, L., Shyiko, V., Dub, S., Pohorielov, S., Khomyak, O., Yashcheritsyna N., & Reznik, N. (2024). Application of Artificial Intelligence in Planning the Architecture of Gas Networks in the Context of Sustainable Development. Opportunities and Risks in AI for Business Development. Studies in Systems, Decision and Control, 546, 373-383. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978–3–031–65207–3_33 https://surl.li/vrlvys
- 4) Horal, L., Korol, S., Khvostina, I., Dub, S. and Shyiko, V. (2022). Strategic Management of Enterprises Innovative Development in the Conditions of Digitalization of Economy. In Proceedings of the 5th International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence – ISC SAI; ISBN 978–989–758–600–2; ISSN 2976– 0488, SciTePress, pages 230-239. DOI: 10.5220/0011348700003350 https://surl.li/gcqjoc
- 5) Гораль Л. Т., & Дуб С. І. (2023). Методологія розвитку процесного підходу до управління змінами на мікрорівні. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки), 6, 54-59. https://surl.li/cfcott
- 6) Гораль, Л. Т., Войтків, Л. С., Дуб, С. І., & Якубишин, О. П. (2022). Бюджетна політика підприємств з транспортування вуглеводнів в сфері декарбонізації. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: економічні науки, 306(3), 263-267. https://doi.org/10.31891/2307– 5740– 2022– 306– 3– 39 https://surl.li/dvevob
- 7) Гораль, Л., Метошоп, І., Корнієнко, А., Дуб, С., & Шийко, В. (2024). Впровадження прозорого механізму формування тарифів на доставку газу як засіб забезпечення балансу інтересів зацікавлених сторін. Економічний аналіз, 34(3). https://doi.org/10.35774/econa2024.03.159 https://surl.li/tiimjk
- 8) Дуб, С. І. (2025). Актуальна варіативність стратегічного розвитку підприємств України. Бізнес Інформ, 1, 324-331. https://doi.org/10.32983/2222–4459–2025–1–324–331 https://surl.li/pdkhjm

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гораль Ліліана Тарасівна

2. Liliana Horal

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Череп Алла Василівна

2. Alla Cherep

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прохорова Вікторія Володимирівна

2. Viktoriia Prohkorova

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юхман Ярина Василівна
2. Yaryna Yukhman

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрусів Уляна Ярославівна
2. Uliana Y. Andrusiv

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Перевозова Ірина Володимирівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Перевозова Ірина Володимирівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Дуб Софія Іванівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна